

Skyddsklass 1

Illustrerad information
avseende inbrottsskydd

Modernas anvisningar för fysiskt inbrottsskydd

Våra anvisningar är avsedda att vara ett hjälpmedel för att själv kunna kontrollera om verksamhetens inbrottsskydd uppfyller försäkringsvillkorens krav. Foldern ger exempel på godtagbara utföranden och lämnar även anvisningar om lämpliga åtgärder som kan vidtas för att förbättra skyddet. I foldern finns också hänvisningar till olika standarder och de normer som ges ut av Svenska stöldskyddsföreningen (SSF).

Vid minsta tveksamhet om inbrottsskyddet rekommenderar vi att en auktoriserad låssmed eller annan kunnig fackman inom respektive område rådfrågas. Information kan även sökas på SSF:s hemsida www.ssf.nu, eller ges via deras kostnadsfria rådgivning på telefon 08-783 75 33.

Observera att denna folder inte ersätter försäkringsavtal eller försäkringsvillkor.

Kraven på inbrottsskydd som finns angivna i försäkringsvillkor, försäkringsbrev, besiktningsrapport eller i särskilt brev skall alltid vara uppfyllda. Om kraven inte är uppfyllda kan det innebära att ingen ersättning betalas eller att den begränsas vid en inbrottsskada. Vad skyddsklasserna i sin helhet innebär anges i "Regler för mekaniskt inbrottsskydd SSF 200" utgivna av Svenska Stöldskyddsföreningen.

Ett bra inbrottsskydd skall inte bara försvåra inbrott utan också avskräcka från inbrottsförsök och försvåra bortförande av stöldgods. Kravet på inbrottsskydd varierar efter den försäkrade egendomens värde, begärlighet och lokalens belägenhet.

Tre nivåer finns på kraven – de rubriceras som skyddsklass 1, 2 och 3 där skyddsklass 3 är det högsta kravet, och som gäller för verksamheter som vill försäkra egendom som är mer stöldbegärlig än annan.

Tänk på att ett kompletterande larmskydd alltid är bra även om krav på detta inte skulle krävas av Moderna. Larmet avskräcker och minimerar sannolikt tiden som en gärningsman vill vara kvar i lokalen och därmed också förlustens storlek. Bra belysning, ronderingar och öppna ytor runt byggnaden är också något som man bör försöka uppnå.

Fysiskt inbrottsskydd

Inledning

Det grundläggande inbrottsskyddet är att ha ett bra fysiskt skydd. Detta kan uppnås genom att lokalens omslutningsytor görs tillräckligt motståndskraftiga så att de är svåra att forcera.

Anordningar, produkter och konstruktioner som ingår i inbrottsskyddet skall vara monterade enligt tillverkarens anvisningar, och vara i funktion. Exempelvis skall

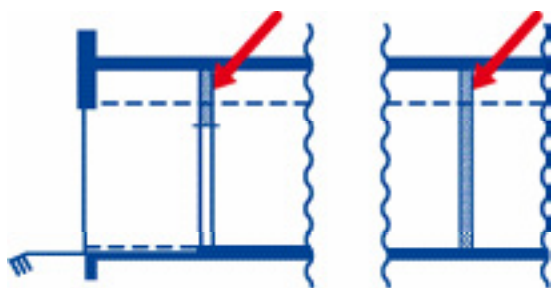
- lås vara låsta
- regler vara reglade
- larmanläggning vara aktiverad, i drift och fungerande enligt Försäkringsförbundets tekniska rekommendationer FTR 130. Vid krav på larmöverföring skall signal nå fysisk person som kan vidta nödvändiga åtgärder.

Försäkringslokalens omslutningsyta

I omslutningsytan ingår väggar, golv och tak samt dörrar, portar, luckor och fönster med tillhörande lås- och reglingsanordningar. De ingående komponenterna skall var för sig uppfylla ställda krav. Kraven för omslutningsytan gäller upp till 4 meter över markplan eller annat ståplan.

1 Väggar, golv och tak

Samtliga väggar i omslutningsytan skall ansluta tätt till bärande konstruktion i golv och takbjälklag så att in- och överkrypning förhindras.

Väggar av sten, betong och lättbetong, eller väggar med ett utvändigt skikt av stenmaterial med tilläggs-skikt, är godtagbara. Tänk på att kraven även gäller för innerväggar eller skiljeväggar till annan lokal eller utrymme som hör till annan ägare eller hyresgäst eller som utgörs av allmänna utrymmen och liknande. (Se även förstärkning av vägg nedan.)

1.1 Väggar bestående av ett skikt stenmaterial.

För väggar bestående av ett skikt stenmaterial krävs i skyddsklass 1 att väggar i:

- betong är minst 75
- sten är minst 120
- lättbetong är minst 150 millimeter tjocka.

Anmärkning

Med betong avses armerad eller oarmerad betong i element eller platsgjuten. Med sten avses murverk av tegel, kalksandsten eller betongblock/betongmursten. Med lättbetong avses lättlastbetong (gas-, lättklinkerbetong eller motsvarande) i murblock eller element.

1.1.1 Väggar bestående av ett utvändigt skikt stenmaterial med tilläggs-skikt

Väggar bestående av ett utvändigt skikt stenmaterial med invändigt tilläggs-skikt av stenmaterial alternativt trä eller stålplåt godtas enligt nedan:

	Väggtätskikt mot angreppssida (utsida). Minsta tjocklek i mm		Tilläggs-skikt mot lokalens insida. Minsta tjocklek i mm					
			Stenmaterial			Annat material		
	Betong	Sten	Betong	Sten	Lättbetong	Trä	Plywood	Plåt
Betong	60	40	60	70		12	12	0,6
Sten	60	40	60	100		12	12	0,6
Lättbetong	100	40	60	70		22	22	0,8

Anmärkning

Stenmaterial – se punkt 1.1. Med trä eller plywood avses spontade brädor eller plank respektive lamellträ- eller kryssfänerskivor. Med plåt avses stålplåt eller annat plåt-material med motsvarande hållfasthet.

1.2 Flerskiktsväggar i annat material

För att uppfylla kraven i skyddsklass 1 kan en flerskiktsvägg (regelkonstruktion) där inget av skikten består av stenmaterial förstärkas enligt nedan.

Ett godtagbart sätt att förstärka en svagare vägg av till exempel träpanel, korrugerad plåt, gips eller spånskiva är att

- mellan två inre lager byggskivor montera en stålplåt som är minst 0,6 millimeter tjock
- på befintlig byggskiva, på vardera sidan om regelverket, montera en plywoodskiva. Skivan skall på ena sidan vara minst 12 millimeter tjock och på den andra sidan minst 24 millimeter.

SKYDDSKLASS 1

Stålplåt skall i första hand monteras på väggens insida och skruvas fast med kraftiga skruvar på alla sidor i reglarna och med maximalt 10 centimeter mellan fästpunkterna. Det starkaste skiktet i konstruktionen skall vara innerst mot lokalen ("långt" från angriparen"). Stålplåt skarvas med minst 50 millimeters överlapp.

Plywoodskivor skall vid montering förskjutas i förhållande till varandra så att genomgående skarvar undviks. Skarvning av plåt- eller plywoodskiva mellan regler får inte förekomma.

Prefabricerad väggsektion skall uppfylla kraven enligt SSF 1047 (väggklass 1) – inbrottskyddande väggar.

Bjälklag, som samtidigt är golv eller tak och som utgör del av omslutningsytan, skall för att ha godtagbart inbrottskydd vara av likvärdigt utförande som galler för vägg.

2 Dörr, port och lucka

En vanlig in- och utbrottsväg samt reträttväg, är genom dörrar eller andra öppningsbara delar i omslutningsytan. Särskilda krav på brythållfasthet måste ställas om dessa dörrar och delar vetter mot en undanskymd plats så som dörrar mot gårdsutrymmen, lastkajer eller annan plats där en gärningsman kan arbeta ostört.

För att uppnå ett betryggande och godtagbart inbrottskydd är det därför viktigt att dörrar, portar, och liknande är utförda och monterade i enlighet med tillverkarnas monteringsanvisningar. Ett godtagbart skydd uppnås säkrast genom att använda certifierade produkter.

- Dörrar som uppfyller kraven i SS 81 73 45 i lägst klass 1 godtas utan förbättringar. Även kraftiga ytterdörrar i trä kan godtas. Med ytterdörr menas dörr som är avsedd att placeras i en ytterfasad och som har en konstruktion som uppfyller gällande normer och regler för en sådan placering.
- Dörrar eller jalousier enligt SS-ENV 1627 lägst klass 2 godtas.

För dörrar som inte uppfyller kraven enligt ovan godtas en förstärkning som innebär att en gallergrind som är certifierad enligt SSF:s "Norm för gallergrindar" monteras innanför den befintliga dörren.

- Svaga ytterdörrar av trä som inte uppfyller några krav skall förstärkas med stålplåt minst 1 millimeter tjock. Plåten skall helst monteras på insidan, täcka hela dörrbladet, och fästas så att den inte kan skruvas eller brytas loss.
- Dörrar av stål eller plåt – även branddörrar – förstärks lämpligen med brytförsvarande beslag längs hela låssidan så att antingen springan mellan karm och dörrblad inte kan nås, alternativt att brytverkan flyttas ut från dörrblad och karm.
- Industriportar, som förekommer i många olika utföranden, till exempel taksjutportar, vikportar, slagportar med flera, skall ha ytskikt på båda sidor av stålplåt. Ena sidans plåttjocklek skall vara minst 1 millimeter eller ha annat utförande med motsvarande motståndskraft. Ljusinsläpp i porten skall ha inkrypningskydd.

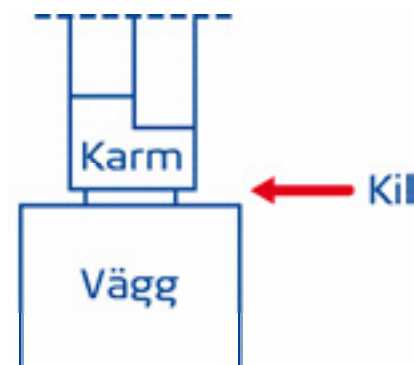
När galler eller jalousier används som enda inbrottskydd, till exempel som skydd för kundentré i köpcentrum, skall galler eller jalousi i lägst klass 1 enligt SSFN 012 "Norm för galler", alternativt galler enligt SS-ENV 1627, klass 4, användas.

Låsning av galler eller jalousi skall ske enligt vad som sägs under avsnitt 3 (Låsning av dörr, port och lucka) och avsnitt 8 (Låsning av taksjutport).

Som kompletterande skydd till dörr i omslutningsytan kan en gallergrind monteras innanför befintlig dörr. Detta ger ett mycket bra förstärkt skydd och i synnerhet om den yttre dörren är larmad med centralanslutet inbrottslarm. Om krav finns på att grind skall finnas skall grinden uppfylla kraven i SSF:s norm för gallergrind.

Fästelement, kilning mm

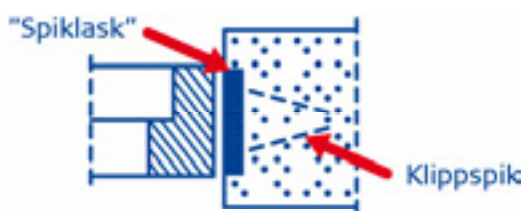
Dörr eller grind skall vara stabilt monterad i omslutande vägg så att dörrspringan inte kan vidgas eller hela dörren eller grinden brytas loss från väggen. Lämpliga fästelement i tillräckligt antal och dimension skall användas vid montering och placeras enligt SS 81 73 27 (Dörrar-Inbrottskydd-Karmin-fästning-Fordringar). Kilning skall alltid finnas mellan slutbleck och vägg samt mellan gångjärn och vägg.

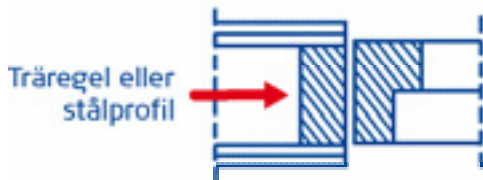
Det sammanlagda spelet mellan dörrblad och karm i fram- och bakkant får inte vara mer än 6 millimeter. För pardörrar, där det sammanlagda spelet mellan dörrblad och karm normalt är större än för slagdörrar, är det viktigt att säkerställa att låsregeln har ett tillräckligt ingrepp på minst 14 millimeter in i slutbleck i den andra dörrhalvan

Utåtgående dörr skall ha bakkanten säkrad – se också punkt 4.

Karminfästning skall vid behov förstärkas. Skall karm fästas i vägg som består av lättbetong, lecablock eller liknande, eller som utgör en regelkonstruktion måste väggen förstärkas för att uppnå tillräcklig säkerhet för infästning av karmen.

Vägg av lättbetong förses vid varje fästpunkt med "spiklask" av minst 12 millimeter tjock plywood eller motsvarande som fästes i lättbetongen med minst 4 stycken klippspik eller motsvarande fästdon.

Vägg med stålreglar kompletteras vid karmöppning antingen med träreglar eller med lämplig stålprofil från golv till tak, så att fästelementen (karmskruv eller motsvarande) kan förankras i tillräckligt tjockt material.

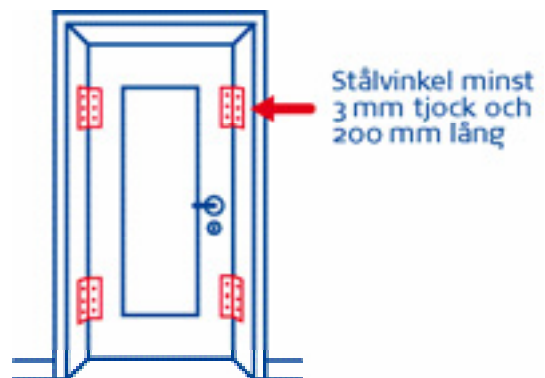
Dörr skall vara försedd med godkänd låsenhet enligt kraven i respektive skyddsklass.

För glasade partier gäller samma krav som för fönster (se punkt 15).

Glas i dörr skall i möjligaste mån undvikas. Detta gäller speciellt om dörren vetter mot en undanskymd plats, som till exempel bakdörr mot gård, lastkaj eller trapphus.

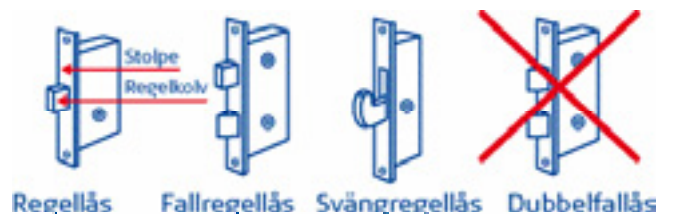
2b Igensatt dörr, port eller lucka

Dörr, port eller lucka som inte används kan, som alternativ till godkänd låsning, sättas igen på sådant sätt som gör att öppning eller uppbrytning är minst lika svår som om dörren, porten eller luckan vore låst med godkänd låsenhet med bakkantssäkring. Igensättningen måste anpassas efter konstruktion och material men dörren skall vara förstärkt med minst 0,6 millimeter tjock stålplåt på ena sidan. För att försvåra demontering skall skruvar av envägstyp användas eller befintliga skruvspår slipas ned.

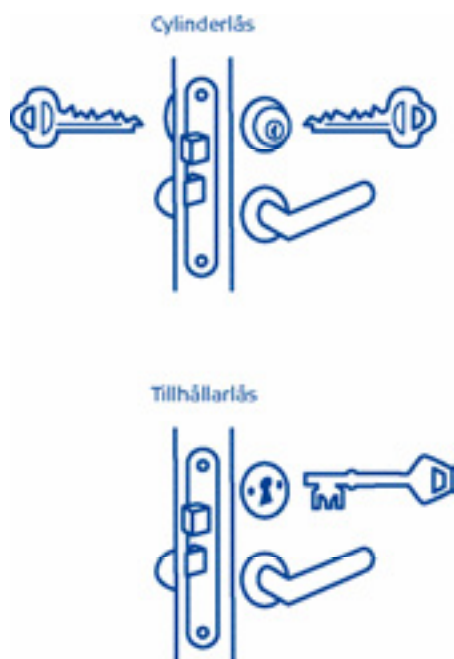
3 Låsning av dörr, port och lucka

Dörr, port och lucka skall vara låst med godkänd låsenhet, med vilket avses ett låshus med tillhörande spärrmekanism och för låsets funktion nödvändiga låsbehör och till låset hörande slutbleck, eller ett hänglås med beslag. Det finns tre typer av godkända låshus. Regellås, som är ett lås med regelkolv, fallregellås som har både en regelkolv och en snedställd kolv där den senare manövreras med dörrhandtaget och svängregellås som är vanligt i dörrar med smal ramprofil.

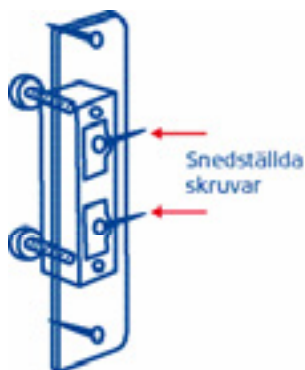

SKYDDSKLASS 1

Vanligtvis används lås med tillhållarfunktion eller cylinder-typ. Lås och slutbleck skall uppfylla kraven i SS 3522 klass 3. Observera att cylinderlås skall ha både ut- och invändig låscylinder – alltså inget invändigt vred. Notera att ett godkänt cylinderlås har en rund (inte oval) cylinder och att nyckeln kan vridas 360°.

Slutblecket är den lilla platta som sitter i dörrkarmen. För att slutblecket skall räknas som godkänt måste det monteras med två snedställda skruvar i fördjupningen där kolven griper in.

Lås med tillhörande beslag skall vara monterade enligt tillverkarens anvisningar.

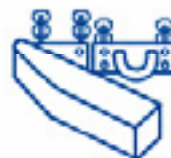
Hänglås och låsbom

Hänglås kan godtas som låsning av dörr, port eller lucka. Notera då att för invändig låsning krävs ett hänglås i minst hänglåsclass 3 enligt SSFN 014, och för utvändig låsning ett hänglås i minst hänglåsclass 4 enligt SSFN 014. Hänglås-beslaget skall vara utfört med skyddande kåpa och ha motsvarande motståndskraft mot våld som hänglåset.

Bygelhänglås

Blockhänglås

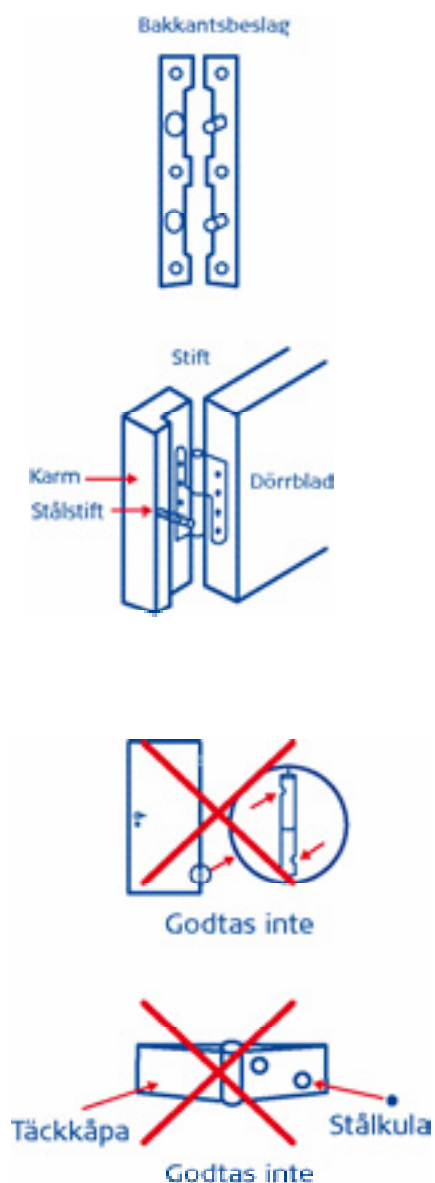

Märkning

Genom att kontrollera märkning på lås, slutbleck, hänglås och dörrförstärkningsbehör kan exempelvis låssmed upplysa om huruvida låsenheten uppfyller aktuella krav eller inte. Märkningen skall vara synlig efter montering.

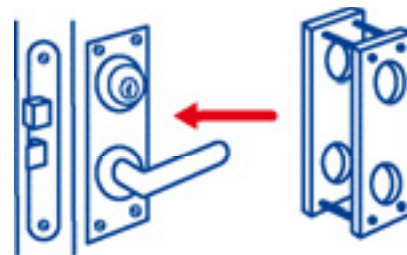
4 Bakkantsäkring av utåtgående dörr, port och lucka

Bakkantsäkring kompletterar dörrens inbrottskyddande egenskaper på gångjärnssidan. Syftet med beslaget är att förhindra att dörren enkelt kan lyftas ut. Bakkantssäkringens ingrepp skall passa med låsregelns ingrepp i karmen och skall monteras enligt tillverkarens anvisningar. Eftermonterade bakkantsbeslag i form av kantstift av stål monteras parvis i dörrkarmen, ett i varje gångjärn (avsett för karmstift), som griper in i håll i dörrens motsvarande gångjärnshalva. Utåtgående dörr i skyddsklass 1 skall förses med minst ett bakkantsbeslag.

5 Dörrförstärkningsbehör

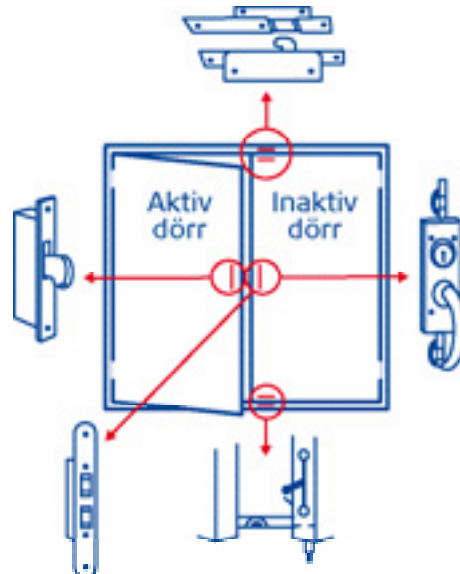
Dörrförstärkningsbehör är inte ett krav i skyddsklass 1 men har till uppgift att förstärka dörrblad av trä vid låset och rekommenderas därför. Behöret som finns både för tillhållar- och cylinderlås skall ha genomgående skruvförband. Låssmed kontaktas för godkänd produkt och korrekt installation.

6 Låsning av pardörr, parport och vikport

Den aktiva halvan av en pardörr eller parport skall förses med godkänt lås, vilket också gäller för gångdörr i vikport. Tillhörande slutbleck monteras i den inaktiva halvan liksom även nödvändiga behör.

Den inaktiva dörren i parport och pardörr skall låsas både till karmöverstycke och tröskel med godkända låsenheter, alternativt reglas och spärras med intygade/certifierade produkter såsom hävarmskantreglar och låsbar spanjolett. Enbart skjutreglar godkänns inte.

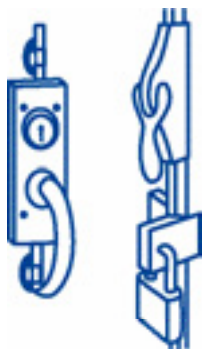
SKYDDSKLASS 1

- Reglarnas utskjutande längd från dörrbladet skall harmoniseras med låsregelns längd, enligt SS3522 klass 3, och ingreppet ske i beslag av betryggande styrka.
- Låsets och spanjoletternas kramlor skall fästas med vagnsbult, som nitas på insidan eller från utsidan skruvas med skruv som inte kan lossas utan avsevärd svårighet, om detta inte framgår av fabrikantens monteringsanvisning.

Parport och pardörr kan också reglas och låsas med bom och hänglås. Används hänglås med beslag bör anordningen i första hand placeras på insidan av dörren. Godkända låsanordningar skall användas och för invändig placering uppfylla lägst hänglåsclass 3 och för utvändig placering hänglåsclass 4 enligt Stöldskyddsföreningens "Norm för hänglås" SSFN 014 och "Norm för hänglåsbeslag", SSF 018.

Beslagen som fixerar anordningen skall vara utformade så att dörren inte kan öppnas eller beslaget/bommen lyftas av när beslaget är låst. Tillverkarens monteringsanvisningar skall följas och där det inte klart framgår skall beslaget fästas exempelvis med genomgående bultar med rund skalle, typ vagnsbult som nitas från insidan eller på likvärdigt sätt.

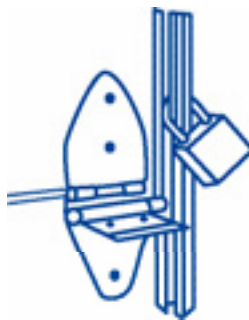
En vikport låses från insidan genom att en utanpåliggande spanjolett med handtag förses med plattstål som svetsas på spanjolettstängan. Alternativt kan ett vinkelstål, som motsvarar kraven för hänglåsbeslag enligt SSF 018, fästas på insidan genom svetsning, nitning eller med kraftiga skruvar/ vagnsbult enligt ovan. I båda fallen skall låsning ske med godkänt hänglås enligt punkt 3.

8 Låsning av takskjutport

Porten kan låsas genom

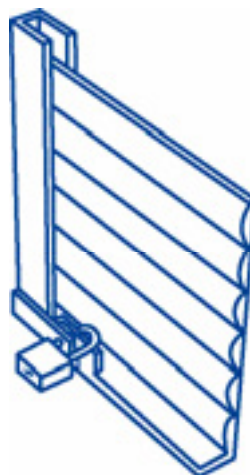
- invändiga fabriksmonterade lås bestående av en skjutregel som spärras av ett cylinderlås som inte kan styras med invändigt vred
- hänglås klass 3, som hängs i borrar hål i gejder. Breda portar förses med hänglås i båda skenorna
- invändigt monterat hänglåsbeslag med hänglås i klass 3.

Oavsett om elektrisk manövrering och spärrning finns skall porten låsas mekaniskt. Överbelastningskydd och/eller annan skyddsanordning kan därför bli nödvändiga på elmotor och övriga drivdelar.

9 Låsning av jalusiport

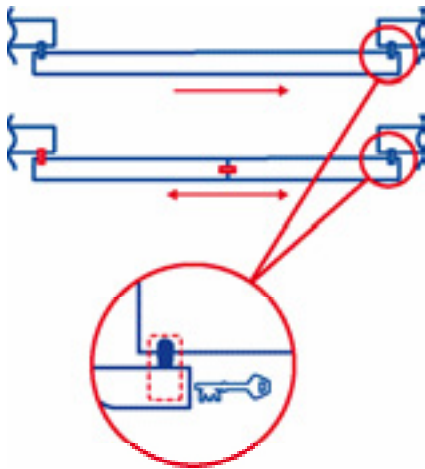
Plattstål svetsas på den vinkelstäng som bildar portens underkant. Låsning skall ske med certifierat hänglås genom urtag i detta och motsvarande plattstål, motsvarande kraven för hänglåsbeslag enligt SSF 018, i nedre änden av ena sidogedern.

10 Låsning av skjutdörr

Skjutdörr skall vara upphängd och styrd så att avlyftning och utpressning förhindras. Skjutdörrar skall låsas i fram- eller bakkant mot anslutande karm eller väggparti med godkänt hakregellås enligt SS 3522 lägst klass 3. Det förutsätts att den del av dörren som inte är försedd med lås har motsvarande angreppsmotstånd. Om inte detta kan uppnås måste både fram- och bakkant låsas med hakregellås. Parskjutdörrar skall låsas i bakkanterna och i framkant med svängregellås med hake.

11 Låsning av fönsterdörr

Med fönsterdörr avses terrass-, balkongdörr eller liknande, dock inte entrédörr med fönster.

Fönsterdörr bör om möjligt ersättas med en dörr av bättre kvalitet. (Se punkt 2). Fönsterdörren skall vara låst med godkänd låsenhet enligt SS 3522 i klass 3 eller godkänd säkerhetsspanjolett enligt SS 3535 i klass 3.

Fönsterdörrens nedre parti är ofta av klen utförande och skall därför förstärkas invändigt med 1,5 millimeters aluminiumplåt eller 0,6 millimeter tjock stålplåt, alternativt 12 millimeter tjock plywood. (Se även avsnitt 15 avseende infästning av dörrglas.)

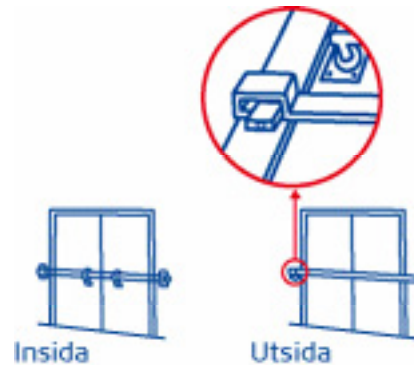
12 Låsning med låsbom

Vid låsning med låsbom skall så långt som möjligt invändig bom användas. Bommar i nedan angivet utförande godtas:

- bom som uppfyller SSFN 018 Norm för hänglåsbeslag klass 3 vid invändig montering respektive klass 4 vid utvändig montering. För låsning gäller hänglås i hänglåsklass 3 vid invändig bom och hänglås i minst hänglåsklass 4 vid utvändig bom

- invändig låsning med en platt stålbom med dimension som minst är 8 x 50 millimeter eller fyrkantsbom med en dimension på minst 40 x 40 millimeter där godsets tjocklek minst är 4 millimeter. Låsningen skall ske med hänglås i klass 3
- utvändig låsning med en platt stålbom av dimension som minst är 10 x 60 millimeter eller fyrkantsbom med en dimension av minimum 40 x 40 x 5 millimeter samt låsning med hänglås i klass 4.

Bommen skall vara utförd med en skyddande kåpa över hänglåset. Kåpan skall ha motsvarande styrka som hänglåset. Beslagen som fixerar bommen skall vara väl förankrade i karm eller väggparti och i övrigt utförda så att dörr, port eller lucka inte kan öppnas eller bommen lyftas av i låst läge. Vid delad dörr, port eller lucka skall bombeslag finnas svetsade eller bultade på varje del.

13 Låsning med elmanövrerade lås/slutbleck

Vid låsning med elektromekanisk låsanläggning skall produkter som uppfyller SSF 1022 Materiel till elektromekanisk låsanläggning användas.

Under vissa förutsättningar och efter bedömning av din försäkringsförmedlare i samråd med Moderna kan andra typer av ellås/elslutbleck accepteras. Aktuella delar och låsenhet skall i sådana fall uppfylla fordringar motsvarande SS 3522, klass 3.

SKYDDSKLASS 1

14 Låsning av dörr i utrymningsväg

Utrymningslås med vred eller andra utrymningsbehör uppfyller inte kraven på godkänd låsning. I de flesta fall kan lösningar tas fram som tillgodoser både räddningstjänstens krav på utrymning och Modernas krav på godtagbar låsning.

Beroende på förutsättningarna kan i vissa fall elektrisk låskontroll kopplad till för verksamheten väsentlig funktion nyttjas. En sådan lösning kan ibland godtas i kombination med centralanslutet godkänt inbrottslarm. Moderna Försäkringar skall i sådana fall avgöra vilken lösning som kan godkännas.

Observera att det alltid skall vara möjligt för personer som befinner sig i lokaler att på ett enkelt sätt utrymma genom anvisad nödutgång.

15 Fönsterglas, fönsterpartier och glasade partier

Fönsterpartier är en del av en vägg uppbyggd av intill varandra sittande fönster. Kraven på ett fönsterparti är samma som för ett fönster. Ett glasparti är en del av vägg uppbyggd av intill varandra sittande, öppningsbara, glaselement i metallramar. Kraven på glaspartier bedöms från fall till fall.

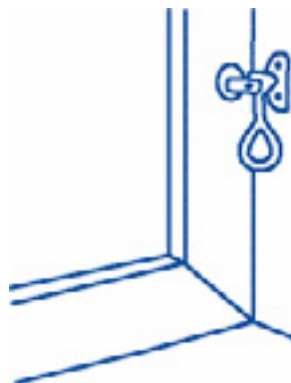
Allmänt kan sägas att fönsterglas och andra glasade partier skall vara i gott skick samt utförda och monterade så att de inte utan avsevärd svårighet kan lossas ur fönsterbåge, fönsterlist eller omgivande byggnadsdel.

Utvändiga fönsterlistor skall vara säkrade med envägsskruvar eller på annat sätt som ger motsvarande skydd mot demontering. För isolerglasrutor godtas fackmannamässigt utförd montering med beständig fogmassa runt hela glaskanten.

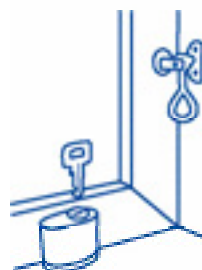
Tänk på att fönsterruta eller glasparti monterad med så kallad snäpplist, gummiprofiler eller list med icke säkrade skruvförband och som är åtkomliga utifrån inte godkänns. (Denna monteringsmetod är vanlig för isolerglasrutor och plastrutor.)

16 Öppningsbart fönster

Öppningsbart fönster skall vara stängt och invändigt reglat.

Låsning av fönster är inte något krav i skyddsklass 1. Låsning med nyckel eller att fönstret skruvas igen ger dock ett bättre inbrottskydd. Se exempel nedan.

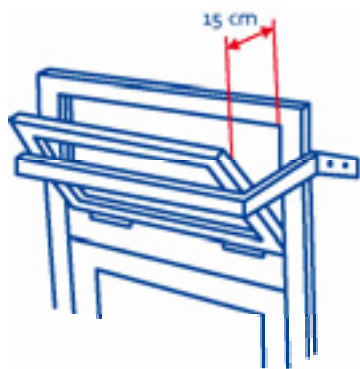

17 Inkrypningskydd

Med inkrypningskydd för öppning i omslutningsyta avses sådan anordning som syftar till att försvåra för obehörig att ta sig in i lokal (exempelvis galler). I skyddsklass 1 är inkrypningskydd inget krav men rekommenderas, särskilt vid insynsskyddade lägen såsom bakgårdar, lastkajer och liknande. Inkrypningskydd skall monteras enligt tillverkarens anvisningar i vägg, karm eller dörrblad. All fastsättning skall vara sådan att demontering inte kan göras från utsidan utan avsevärd svårighet. Öppningsbart inkrypningskydd skall låsas med godkänd låsenhet.

Stoppbom

Ventilationsfönster ovanför dörr får vara öppet om det skyddas med stoppbom som förhindrar att fönstret kan öppnas mer än 15 centimeter. Bommen skall vara av plattstål med en lägsta dimension av 10 x 50 millimeter eller likvärdigt. För större fönster anpassas dimensionen efter storleken. Infästningen skall anpassas till fönsterramens och väggens konstruktion. Skruvskallar/muttrar säkras mot demontering genom svetsloppa, nedslipning eller på likvärdigt sätt. Alternativt används skruvar av envägstyp så att demontering försvåras.

18 Särskilt skydd av fönster mot tillgrepp utifrån – Smash & grab

För att eventuell ersättning för stöldbegärlig egendom som stjäls utifrån genom krossat fönster (smash & grab) inte skall begränsas, krävs att fönstret särskilt skyddats upp till minst 2 meter från markplan eller 1,5 meter från annat ståplan.

Beroende på den verksamhet som försäkras kan Moderna Försäkringar kräva ytterligare skydd av fönster. Exempel på godtagbart särskilt skydd av fönster är

- stålgaller av stålqualität SS 1774 med en trådtjocklek av minst 4 millimeter i diameter, med en maskvidd max 60 x 60 millimeter, eller
- invändigt monterad polykarbonatskiva som motsvarar kraven i SS-EN 356 klass P6B.

Skyddet skall vara monterat innanför glasrutan.

19 Brandventilator

Finns brandventilator skall den vara stängd och reglad med endast från insidan åtkomlig reglingsanordning eller ha inkrypningskydd. Om brandventilator är av glas eller plast och belägen lägre än 4 meter från markplan eller på annat sätt lättåtkomlig måste inkrypningskydd finnas oavsett reglingsanordning.

20 Andra öppningar

Finns andra oskyddade öppningar i omslutningsytan, till exempel ventilationskanal eller ventilationsöppning som är större än 15 x 30 centimeter skall de ha inkrypningskydd i lägst klass 3 enligt SSFN 012 Norm för galler.

21 Värdeförvarings-skåp

För att ytterligare stärka skyddet kan stöldbegärligt gods lämpligen förvaras i värdeförvarings-skåp.

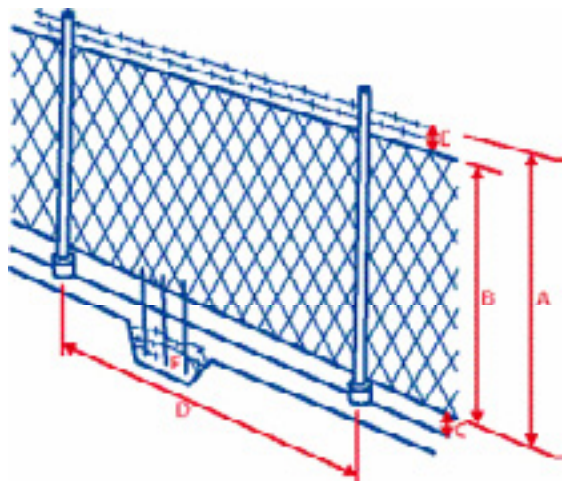
I det fall det av försäkringsbrev eller villkoren framgår att säkerhetsskåp krävs för förvaring av viss egendom skall skåp klassade i minst SS3492 användas.

För förvaring av pengar och värdehandlingar uppgående till en viss summa krävs i stället för säkerhetsskåp ett godkänt och klassat värdeskåp, se försäkringsbrev och Försäkringsförbundets tekniska rekommendation FTR 1028.

SKYDDSKLASS 1

22 Områdesskydd – inhägnat område

Områdesskyddet har normalt till uppgift att skydda egendom som förvaras utomhus inom inhägnat område. Områdesskyddet skall uppfylla följande minimikrav

Måttangivelser

A = minst 2,20 meter totalhöjd från markplan eller annat ståplan till översta taggtråd.

B = minst 2,00 meter höjd från markplan eller annat ståplan till nätets överkant.

C = högst 0,10 meters mellanrum mellan nät och markplan eller annat ståplan.

D = avståndet mellan stolparna skall normalt vara maximalt 3,00 meter.

E = 0,20 meter mellan överkant på nät och översta taggtråd, med minst två rader taggtråd.

F = vid försänkningar i marken skall nödvändig påbyggnad göras.

Grind, port och dörr skall uppfylla minst samma skyddskrav som områdesskyddet i övrigt. Det innebär bland annat att grinden skall ha samma höjd som stängslet och hängas upp på minst två, helst tre, gångjärn.

Vid låsning av grind med instickslås skall låshus och slutbleck skyddas mot direkt åverkan genom stålskoning. Om hänglås används skall låset och hänglåsbeslaget vara godkänt i lägst klass 4 enligt Stöldskyddsföreningens, SSF:s normer för hänglås och hänglåsbeslag.

23 Container förvarad utomhus

Försäkringslokal som utgörs av container förvarad utomhus skall uppfylla följande krav.

Container skall ha omslutningsytor (vägg, tak och golv) av minst 1,5 millimeter tjock stålplåt på stålram eller motsvarande.

Eventuellt fönster eller annan öppning skall ha inkrypningskydd motsvarande omslutningsytans motståndskraft i enlighet med SSF: norm för galler, dock lägst klass 3. Exempel på inkrypningskydd för container är stålgaller utfört så att största öppning är 150 x 300 millimeter.

Dörr, port eller lucka skall ge ett godtagbart skydd mot inbrott och vara låst med godkänd låsbom och godkänt hänglås med godkänt beslag som uppfyller lägst hänglås-klass 4. Låsenheten skall vara monterad i enlighet med tillverkarnas anvisningar. Dörr, port eller lucka anses inte som låst om nyckel lämnas kvar i låset.

För att försvåra ett eventuellt angrepp bör containern i möjligaste mån placeras på en väl upplyst och synlig plats och helst inom inhägnat område.

24 Skydd av cistern- och pumpanordningar utomhus

För att förhindra stöld av vätska samt skadegörelse skall försäkrad cistern med innehåll uppfylla följande krav.

Cistern med tillhörande rörledningar under jord och under bar himmel samt pumpar utanför byggnad skall låsas med godtagbara låsanordningar för att förhindra stöld av vätska samt skadegörelse.

Hänglås och beslag skall uppfylla minst hänglås-klass 4.

25 Larm

Godkända inbrottslarm kan komplettera de fysiska inbrottskydden och på så sätt förbättra skyddet, men larmet kan aldrig ersätta det fysiska skyddet.

Larmanläggning skall vara aktiverad, i drift och fungerande enligt Försäkringsförbundets tekniska rekommendationer FTR 130 för den larmklass som anges i försäkringsbrev, villkor eller besiktningsrapport.

Vid krav på larmöverföring skall larm nå fysisk person som kan vidta nödvändiga åtgärder.

26 Nyckelhantering

Försäkringsvillkoren ställer krav på nyckelhantering.

Med nyckel avses även passerkort eller liknande.

Nyckeln, koden eller låskombinationen till byggnad eller försäkringslokal skall tas om hand och förvaras på ett betryggande sätt. Den får till exempel inte vara märkt eller placerad så att den kan identifieras av obehörig. Den får inte heller förvaras på sådant sätt i försäkringslokalen att den är lätt tillgänglig för obehörig. I nyckelskåp i anslutning till lokal får endast förvaras sådan nyckel som uteslutande passar till allmänt utrymme såsom pannrum, soprum, hissmaskinrum eller liknande, vilket är betryggande avskilt från annan lokal.

Lås, kod, låskombination eller nyckel skall omedelbart bytas eller ändras om det finns anledning att misstänka att någon obehörigen innehar nyckel eller har kännedom om koden eller låskombinationen.

Nyckel till värdeskåp, kassa- eller värdevalv får inte förvaras på samma försäkringsställe som skåpet eller valvet. Sådan nyckel skall förvaras i låst

- lokal på annan plats som uppfyller samma krav på inbrotts-skydd som gäller för det försäkringsställe där stölden eller skadegörelsen sker
- bostad på försäkringsställe då den som har hand om nyckeln vistas där
- bostad på annan plats än försäkringsställe.

27 Rån

Den som hanterar pengar och värdehandlingar inom försäkringslokal på försäkringsställe skall ha fyllt 18 år, såvida inte annan anställd som uppnått samma ålder samtidigt vistas i lokalen. Vid transport av pengar och värdehandlingar utanför försäkringslokal skall den som utför transporten ha fyllt 18 år.

Om värdet på pengar och värdehandlingar överstiger 2 prisbasbelopp gäller dessutom att egendomen skall transporteras

- i en godkänd värdetransportväska, som är låst med nyckel som inte får medföras av transportören eller
- gemensamt av minst två personer som båda fyllt 18 år

Om värdet av egendom, som helt eller delvis består av ädel metall, äkta pärlor och ädelstenar, ur avsedda att bäras eller konstverk överstiger 2 prisbasbelopp gäller att egendomen skall transporteras av minst två personer som båda fyllt 18 år.

Vid rån skall inga risker tas. Lyd rånarens eller rånarnas uppmaningar men var uppmärksam och försök lägga på minnet sådant som kan vara av värde för polisens arbetes, så som signalement, dialekt, vapen, flyktväg, fordon, registeringsnummer med mera. Kontakta polisen så snart rånaren eller rånarna försvunnit.

Moderna Försäkringar
Box 7830, 103 98 Stockholm
Telefon: 0200-22 23 24
Org. nr 516403-8662
www.modernaforsakringar.se

Filial till Tryg Forsikring A/S, CVR-nr. 24260666

